

C9930, 3. cvičení, 18. 3. 2020

Variační metoda – procvičování

Literatura: John P. Löwe, Quantum Chemistry

- 7-8.A Problems / 7-2 (povinně ke splnění semináře)

- 7-2 Nonlinear Variation: The Hydrogen Atom

(povinně ke splnění semináře)

- 7-8.A Problems / 7-5

(dobrovolně k získání bonusových bodů ke zkoušce)

Vyřešené úlohy mi prosím zasílejte emailem, formou naskenovaných nebo vyfotografovaných ručně psaných řešení v ČJ nebo SJ.

Počítám s dotazy při problémech s řešením.
Prosím o trpělivost, pokud jde o termín mé odpovědi.

Termíny z Vaší strany:

- Vždy 1 týden od mého emailu oznamujícího, že na ISu bylo zveřejněno video.
- V termínu, prosím, zašlete řešení buď kompletní, nebo částečné s dotazy ohledně nejasností. Pokud budete mít dotazy, prodlužuje se Vám termín dopočítání na 1 týden od chvíle, kdy Vám odpovím.

7-8.A Problems / 7-2 (povinně ke splnění semináře)

Consider a particle in a box with a biased potential that is higher at $x = L$ than at $x = 0$. An approximate solution for the ground state could be $\phi = \sqrt{0.9}\psi_1 + \sqrt{0.1}\psi_2$, where ψ_1 and ψ_2 are the first and second eigenfunctions for the unbiased box. (a) Make a rough sketch of ϕ , showing how it skews the particle distribution. (b) What is the *average* kinetic energy for ϕ , in terms of h , m , and L ?

7-2 Nonlinear Variation: The Hydrogen Atom

(povinně ke splnění semináře)

We have already seen (Chapter 4) that the lowest-energy eigenfunction for the hydrogen atom is (in atomic units)

$$\psi_{1s} = \left(\frac{1}{\sqrt{\pi}} \right) \exp(-r) \quad (7-6)$$

Suppose we did not know this and used the variation method to optimize the normalized trial function

$$\phi = \left(\sqrt{\frac{\zeta^3}{\pi}} \right) \exp(-\zeta r) \quad (7-7)$$

In this example, when $\zeta = 1$, ϕ becomes identical to ψ_{1s} , but in more complicated systems the trial function never becomes identical to an eigenfunction of the hamiltonian. Nevertheless, this is a good example to start with since there are few mathematical complexities to obscure the philosophy of the approach.

Konkrétní úkoly k Problems/ 7-2

$$\hat{H} = -\frac{1}{2} \frac{1}{r^2} \frac{d}{dr} r^2 \frac{d}{dr} - \frac{1}{r}$$

- Působte operátorem na zkušební vlnovou funkci - uveďte celý postup výpočtu.
- Pomocí získaného výsledku určete hodnotu zkušební energie. Nezapomeňte, že při integraci podle r ve sférických souřadnicích je Jakobián roven $r^2 \sin\theta$, přičemž z něj uvažujete pouze r^2 .
- Získanou zkušební energii pak derivujte podle parametru ζ („zeta“) a určete, kdy je tato derivace rovna nule.
- Zpětným dosazením ζ určete hodnotu zkušební energie.

7-8.A Problems / 7-5

(dobrovolně k získání bonusových bodů ke zkoušce)

Let $\phi = \exp(-\alpha r^2)$ be a trial function (not normalized) for the ground state of the hydrogen atom. Use the variation method to determine the minimum energy attainable from this form by variation of α . Find the average value of r and the most probable value of r for this wavefunction. Compare these r values and the average energy with the exact values.

C9930, 4. přednáška, 18. 3. 2020

Rozšířená Hückelova metoda - úvod

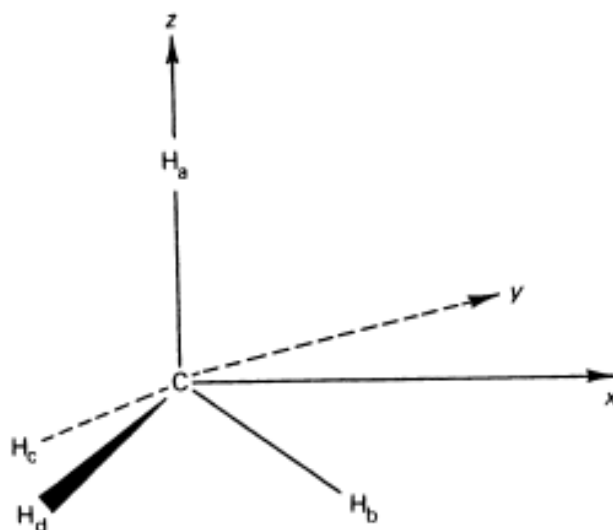
Literatura: John P. Löwe, Quantum Chemistry

Kapitola 10

TABLE 10-1 ▶ Cartesian Coordinates (in Angstroms) for Atoms of Methane Oriented as Shown in Fig. 10-1

Atom	x	y	z
C	0.0	0.0	0.0
H _a	0.0	0.0	1.1
H _b	1.03709	0.0	-0.366667
H _c	-0.518545	0.898146	-0.366667
H _d	-0.518545	-0.898146	-0.366667

Figure 10-1 ▶ Orientation of methane in a Cartesian axis system.

TABLE 10-2 ▶ Basis AOs for Methane

AO no.	Atom	Type	n^a	l^a	m^a	exp
1	C	2s	2	0	0	1.625
2	C	2p _z	2	1	0	1.625
3	C	2p _x	2	1	(1) ^b	1.625
4	C	2p _y	2	1	(1) ^b	1.625
5	H _a	1s	1	0	0	1.200
6	H _b	1s	1	0	0	1.200
7	H _c	1s	1	0	0	1.200
8	H _d	1s	1	0	0	1.200

^a n, l, m are the quantum numbers described in Chapter 4.

^b2p_x and 2p_y are formed from linear combinations of $m = +1$ and $m = -1$ STOs, and neither of these AOs can be associated with a particular value of m .

TABLE 10-3 ▶ Overlap Matrix for STOs of Table 10-2

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	1.0000	0.0	0.0	0.0	0.5133	0.5133	0.5133	0.5133
2	0.0	1.0000	0.0	0.0	0.4855	-0.1618	-0.1618	-0.1618
3	0.0	0.0	1.0000	0.0	0.0	0.4577	-0.2289	-0.2289
4	0.0	0.0	0.0	1.0000	0.0	0.0	0.3964	-0.3964
5	0.5133	0.4855	0.0	0.0	1.0000	0.1805	0.1805	0.1805
6	0.5133	-0.1618	0.4577	0.0	0.1805	1.0000	0.1805	0.1805
7	0.5133	-0.1618	-0.2289	0.3964	0.1805	0.1805	1.0000	0.1805
8	0.5133	-0.1618	-0.2289	-0.3964	0.1805	0.1805	0.1805	1.000